- Romantické znaky
  - Literární žánry
- Anglická romantická literatura
  - Autoři
    - George Gordon Byron
    - Percy Bysshe Shelley (1792-1822)
    - Walter Scott
    - Jane Austenová
    - úkol ukázka z bídníků + matky Boží společný motiv
    - Stendhal (Henri Beyle)
    - Alexander Dumas starší
    - Alexander Dumas mladší
    - Nikolaj Vasiljevič Gogol
    - Hodina 2/2/2022 úkol Nikolaj V. Gogol Revizor
      - Zadání
      - Řešení

Romantické znaky

Literární žánry

- román
- historický román
- povídka, historická povídka
- dramatické básně
- epos
  - o filozofický epos
- básnická povídka
  - o spíš delší liricko-epická
  - o děj naznačen, není to hlavní
    - dějové prvky tam jsou
  - lirická složka stejně důležitá jako epická, ne-li důležitější

Anglická romantická literatura

Autoři

Většina autorů se nedožilo vysokého věku

George Gordon Byron

- šlechtického původu, dětství poznamenáno charaktery rodičů
  - o otec neumí s penězi, alkoholik
  - o matka střídavě návaly lásky a vzteku
- od dětství kulhal, nikdy se s tím nesmířil, cvičil -> byl nabušený
- zamiloval se do své nevlastní sestry
  - o -> dítě

- o nešťastný sňatek s jinou ženou
- hodně cestoval mimo Anglii
  - Jede do Řecka aby bojoval v národně-osvobozovacích bojích proti turkům
    - dříve než se mu to podaří zemře
- do svých děl dává autogeografické náměty
- nejvíc v "Chlide Heroldova pouť" moderní až filosofický epos slouží k prezentování svých myšlenek
- liricko-epické Povídky
  - Džaur
  - Korzár
  - Laraq
- Spleen světobol
- Filosofická veršovaná dramata
  - Kain
  - Manfréd
  - Vězeň chillonský

Percy Bysshe Shelley (1792-1822)

- už jako mladý zahájil svoji kariéru, tím že unesl mladé děvče a později si ji vzal
  - on byl záletník, ona kvůli tomu spáchala sebevraždu
- vzal si druhou ženu "Mary Shelleyová", která byla také spisovatelka
  - o vymyslela Frankesteinovo mostrum
- Vyjel si na jachtě, něco se pokazilo, jachta se převrhla, zemřel
- Mary Shelleyová se snažila zachovat jeho odkaz
  - ti co ho znali věděli že to byla velice tvrdohlavá nevyrovnaná osobnost, navzdory tomu co říkala
     Mary
- Odpoutaný Prometheus polemika
  - reaguje na antické Aischyllovo dílo, Prometheus Spoutaný
    - Nakonci nechá prométhea podřídit se Diovi, usmířeni mezi nimi
  - o Percy toto nechce, nechává boha zmizet ve vesmíru, Prometheus je odpoután vyhrál
- Psal i hodně poezie
- Óda na západní vítr
  - Úkoly
    - 1. Typické romantické znaky
    - a
    - 2. Zamyslete se nad tím v jaký symbol se mění Vítra (Vítra = symbol čeho?)
    - a
    - 4. rozeberte jazykovou stránku prvního zpěvu
    - a

Walter Scott

- něco jako zakladatel hystorického románu a historické povídky
  - o jeho přípěhy vycházejí ze skutečnosti, velmi dobrodružné
- Srdce Edinburgu
- Waverley
- Ivanhoe

Jane Austenová

- především emancipované ženské hrdinky
- pýcha a předsudek

úkol – ukázka z bídníků + matky Boží – společný motiv

- realistické x romantučné prvky v matce
- hrdina na okraji společnosti + církevní hodnostáři
- hl. hrdina čeká že se mu někdo zaslouženě pomstí, ale místo to dostanou pomoc
  - o po této zkušenosti změna k lepšímu
- negativní zkušenost, která je provází životem
- romantické prvky: hrdina na okraji, neopětovaná láska, kontrasty, cit, vášeň
- realisické prvky: skutečné hist. Popisy

Stendhal (Henri Beyle)

- velký romanopisec
- tvorba na rozhraní mezi romnatismem a realismem
- Romantické: jeho hrdinové prožívají vášnivé lásky, bouří se proti společnosti
- Realistické: popis společtnosti
- řadu věcí naznačuje, počítá s vnímavým čtenářem
- často děj vnímán skrze nějakou konkrétní postavu
- v rozporu s tím že nechává čtenáře domyslet si klíčové momenty, jindy velmi detailní popis, např.: společenské vrstvy
- Červený a Černý
  - vnitřní monology
  - název symbolický
    - červená symbol odboje, bouření se, symbol touhy po plnohodnotném, vášnivém životě
    - černá barva kléru, symbol útlaku, despotismu, nesvobody
  - hl. postava: Julián Sorel
    - pokrytec
    - šarmantní, okouzlující, má spoustu talentu
      - tyto vlastnosti využívá ke svému "kariernímu" růstu
      - přes postele vlivných dam se chce dostat do vyšší společenské vrsrtvy
      - znemožní své omilostnění výroky u soudu, aby byl popraven, protože je zhnusen činy, které vykonal, a je zhnusen společností
  - Kartouza parmská

Alexander Dumas starší

- asi nepracoval sám, prý měl dílnu 30-40 lidí, kteří sbírali historické popisy a tovřili "omáčku" kolem, on se zaměřil na akčnost a přátelství
- tři mušketýři
  - o několika dílný román
- tři mušketýři po dvaceti letech
- tři mušketýři ještě po deseti letech

- muž se železnou maskou
- hrabě de monte christo

Alexander Dumas mladší

- syn Al. Du. st.
- spíše realistická díla
- Dáma s kaméliemi
  - dívka se dostává to vyšších společenských vrstev, protože je prostitutka a je velmi krásná, začali si
    jí všímat vlivní lidé
- říká se že Dumas ml. psal částečně o vlastních zkušenostech, a část svého života s podobnou ženou strávil

Nikolaj Vasiljevič Gogol

- Revizor
- Mrtvé duše

Hodina 2/2/2022 - úkol Nikolaj V. Gogol - Revizor

Zadání

- 1. charakterizuj Chlestakova
  - 1. vyhledej v textu tři povolání které údajě vykonává
- 2. najdi jména tří spisovatelů/skladatelů/názvy opery o kterých hovoří
- 3. čeho tím chce dosáhnout

Řešení

- 1. Vychloubačný mladík, využívající neznalost ostatních, ke svému prospěchu, touží po pozorosti a obdivu
  - 1. korektor
  - 2. spisovatel
  - 3. vede salon
  - 4. šéf odboru
- 2. Puškin, Figarova svadba, Robert Ďábel, Norma (kniha "Jiří Miroslavský")
  - 1. Obdivu u ostatních